

Nastavak iz prošlog broja: IGRA – DIO ŽIVOTA = LJUDSKA POTREBA ZA KRETANJEM I IGROM

vineri, 05 martie 2010

... Taj dio, ta dopuna života, predstavlja ukras i po tome biva neophodna pojedincu i društvu. Za igru se još kaže da je i savršenost, jer tok i smisao imanentni su igri budu i da se ona odigrava pored svega unutar granica vremena i prostora. Ukratko u nastavku nastojati obojiti lanak i kulturnom dimenzijom, žele i istaknuti ulogu igre u kulturi te tako povezati tehničku dimenziju s kulturnom. Postali smo naša vrsta, homo sapiens, zahvaljujući naivnom optimizmu XVIII. stoljeća, koji je bezrezervno vjerovao u ovjekov razvoj (nismo toliko razumni kao što se misli i kao što mislimo da jesmo...), ubrzo zatim, jer svi živimo od nekog rada ili se nekim radom bavimo, postali smo i homo faber (faber = ovjek koji radi).

Međutim, u mom razmišljanju o povezanosti ovjeka, pojedinca i društva, s jedne strane, te njegova razuma, rada, igre i kulture, s druge, sklon sam vjerovati u ovjeka koji se igra (nešto manje ovjeka s kojim se igra), u homo ludensa. Zašto? – Pa ako malo bolje pogledamo nije teško vidjeti da je ljudski interes u ljudskoj kulturi raste i razvija se iz igre kao i igra. Nadam se da se ne u previše udaljavati od naslova ako pojmom igre shvatim kao pojam kulture, a ne isključivo kao biološku funkciju. Igra i natjecanje imaju svoju funkciju u stvaranju kulture jer je kultura u svojim po etnim fazama svojstveno nešto od igre. Teža igra - a natjecateljske igre me u kojima i nogomet su složene, jer zahtijevaju spretnost, znanje, vještina, snagu - izaziva u gledalaca veću napetost. Kulturna vrijednost igre proizlazi iz ljepote igre koja potiče i izaziva gledanje. Ako je igra podobnija pojedincu ili skupini izazove i poja i intenzitet života, to se više uzdiže prema kulturi. Zato sve ano natjecanje jest ujedno kultura u igri i igra u kulturi. Moramo li u ovom kontekstu spomenuti notorne injenice: uspjesi nekih sportova, pojedinca ili momadi (Hrvatski vaterpolo, Janica Kostelić, Hrvatska nogometna reprezentacija – kroz povijest, Mirko Filipović, Dražen Petrović, Goran Ivanićević, Mate Parlov, Blanka Vlašić, Hrvatski rukometnički i mnogi drugi...), koji svojim rezultatima pokazuju nadmoć u odnosu na druge, predstavljajući i jesući društveni, odnosno kulturni pokazatelji sredine iz koje potječe: Republika Hrvatska. Razvojem društva i kulturnih vrijednosti, vrhunski sport mijenja iskonsko shvaćanje igre pretvarajući i neke od njenih osobina (radost i razonod) u potpuno profesionalni i angažirani pristup veoma složenim i zahtjevnim aktivnostima. Međutim, izvan profesionalnog konteksta držim da je igra dobar i primjer na inovacije navike na bavljenje sportom, kretanje koje pridonosi zdravijem društva, pa tako i višem stupnju kulture. Želimo li osim dobrih i kompetentnih sportova i klubova imati i zdravo društvo, moraćemo igru i sport oporebiti, shvatiti ozbiljnije i odgovornije. S poštovanjem, uz sportski pozdrav.

Giureci-Slobodan Gheră